

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 42. S. Hilarius Exul.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

suscipere persuadere conabantur, spem-
 que Episcopalis Dignitatis faciebant; ipse
 vero ne invitus ordinaretur, defuncta
 uxore, ad secundas nuptias transit.
 Tunc cum S. Epiphano ad S. Eusebium
 in domo sua hospitantem invisenti vitam
 suam narravit, annum ætatis septuagesi-
 mum agebat. Exinde S. Eusebius bis ad-
 huc solum, & exilium mutare coactus,
 primo in Cappadociam, & inde in The-
 baiden Ægypti, tertium sui Exilii locum.

Sæculum IV.
A. C. 356.

Hier. script.
Theod. III.
c. 4.

§. XLII.

S. Hilarius Exul.

Ecclesia Gallicana puritatem fidei con-
 servabat ex Scriptura, & traditione,
 nec confessionibus fidei in charta exara-
 tis opus erat. Verum quidem quod Sa-
 turninus Episcopus Arelatensis Arianis
 faveret, cui arcta cum Ursacio, & Va-
 lente necessitudo intercedebat; cœte-
 rum, præterquam quod suspitione hære-
 sis laboraret, vir erat ingenio, moribus-
 que depravatis, iræ impotens, & ad fa-
 ctiones pronus; propterea plerique Gal-
 liæ Episcopi, quos inter velut stellas mi-
 nores S. Hilarius Pictaviensis effulgebat,
 a Communione Saturnini, Valentis, &
 Ursacii se separarunt, aliis eorum Secta-
 toribus tempus pœnitendi concedentes,
 addita conditione, si hoc eorum Decre-

Hilar. de
Syn. p. 348.
edit. Paris.
1605. Sever.
Sulp. lib. 2.
p. 416. 435.
edit. varior.
Hilar. I. in
Const. init.
p. 286.

Sæculum IV. tum a Confessoribus propter fidem exu-
 A. C. 356. lantibus approbaretur. Attamen Satur-

nius, aliique suæ Sectæ effecerunt, ut
 iidem Episcopi, a quibus fuerant con-
 demnati, in Concilio, Biterris celebrato,
 comparere tenerentur; ibi S. Hilarius
 Hæresis fautores coram Episcopis con-
 gregatis accusavit, rogans, ut in hanc
 causam inquirerent; hæretici autem, ti-
 mentes, ne publice confunderentur, eum

ad Const. 3. audiri vetuerunt. Saturninus confi-
nit. ctam in Concilio gestorum relationem
 ad Imperatorem Constantium transmissit,
 &, quamvis S. Hilarius protestaretur, at-
 que Cæsar Julianus, tunc in Gallia præ-
 sens, rerum testis esset, Ariani, spreto
 Cæsare, & Imperatore Constantio de-
 cepto, mandatum impetrarunt, quo S. Hi-
 larius in Phrygiam relegatus est. Obti-
 nuerunt quoque, ut Rodanius Episcopus

Sev. Sulp. 2.
p. 412.

Hilar. in
Const. 291.
Sulp. Sev. 2.
p. 436.

Tolosanus illuc proscriberetur, cui est
 tantum vigoris, ac S. Hilario non esset,
 ejus tamen exemplo, & societate perfe-
 veravit. Clerici Ecclesiæ Tolosanae fu-
 stibus cæsi, Diaconi plumbatis contriti.
 Episcopus Rodanius in sui Exilii loco in
 Phrygia, sicut etiam Paulinus Trevirensis,
 ad Superos abiit.

Fortun. vit.
lib. I.

S. Hilarius Pictavii in Galliis nobilissi-
 mis ortus Parentibus, maximo profectu
 profanis litteris, præsertim eloquentiæ,
 incubuit, Quintiliani stilum imitatus,
 cum

cum esset adhuc Paganus, nam matura ^{Sæculum IV.}
 jam ætate Christianam Religionem susce- ^{A.C. 356.}
 pit; quibus argumentis ad conversionem ^{Hier. ep.}
 impulsus sit, ipsemet narrat in hunc mo- ^{84.}
 dum: *Cum perpenderem, humanis quidem* ^{Hil. de}
sensibus nihil esse optabilius, quam volupta- ^{Trin. 1.}
tibus in pace delectari, at hoc ipsum homi-
nibus & brutis commune bonum esse, in-
tellexi, hominis felicitatem in bono subli-
miori esse constituendam, illudque partim
in cognitione veritatis, & virtutis pos-
sessione consistere judicavi. Cum vita
præsens continuarum miseriarum catena
sit, hanc ideo nobis Deum concessisse, mihi
videbatur, ut in patientia, moderatione,
mansuetudine exerceceremur, non vero, cum
sit optimus, ut nobis eam rursus aufferen-
do, miseriares efficeret. Ergo anima mea
ardentissimo hunc Deum, omnis boni au-
ctorem, cognoscendi desiderio accendeba-
tur, nam eorum omnium, quæ gentiles de
Divinitate docebant, falsitatem perspicue
videbam, dum illam in varias Personas
utriusque sexus dividunt, brutis attri-
buunt, statuisque, & aliis rebus vita ca-
rentibus; cognovi, unicum Deum esse pos-
sibilem, eumque æternum, omnipotentem,
immutabilem.

His cogitationibus occupatus, illa ver- ^{Exod. 3. 14.}
ba in Libris Moysis cum admiratione le-
gi: Ego sum, qui sum. Et in Isaia: Cæ- ^{Is. 66. 1.}
lum Thronus meus est, & terra scabellum

Xx 4 pedum

Sæculum IV. *pedum meorum. Et iterum: celos palmo*
 A. C. 356. *ponderat, & digitis includit molem ter-*

ra. Primo loquendi modo indicatur,
 Isa. 40. 12. *omnia Deo esse subjecta, secundo, nec Celos,*
 Jer. 70. *& terra Deum comprehendi posse. Cognovi*
eum esse omnis pulchritudinis fontem, imo
ipsam infinitam pulchritudinem, verbo,
cognovi me credere oportere, Deum esse
immensum. Sed necdum votorum meo-
rum metam attigeram, optabam ulterius,
ut pios, quibus afficiebar in Deum, affe-
ctus, bonosque mores merces æterna (*)
exciperet; justum mihi videbatur deside-
rium meum, at carnis meæ infirmitas, imo
& Spiritus timere jubebant, cum SS. Evan-
gelistarum scripta legenti plura promise-
runt, quam unquam sperare ausus fuisset,
præsertim Evangelii S. Joannis initium.

His verbis S. Hilarius conversionis suæ
 Fortun. vit. *principium refert. Uxorem habebat,*
 l. 1. *filiamque nomine Apram, quæ ambæ*
ipsius exemplo Christo Nomen dede-
runt. Adhuc Laicus sanctum vitæ in-
stitutum tenebat, sollicite Judæos, hære-
ticosque devitans. Ipsum ergo populus
Pictaviensis in Episcopum postulavit una-
nimi

(*) Ecce Antiqui Patres a S. Paulo edocti
 vitam æternam vocabant Mercedem. At Mer-
 ces esse nequit, ubi nulla merita sunt. Hodierni
 Protestantes relicto S. Paulo Lutherum sequun-
 tur, & aliter loquuntur.

nimi consensu; atque S. Maxentio, seu Sæculum IV.
 Maixantio, S. Maximini Trevirensis fra- A. C. 356.
 tri successisse creditur. S. Hilario in exi- ad Const. 3.
 lium pulso, alius Episcopus non est sub- p. 306.
 rogatus, sed suam ipse Ecclesiam per
 Presbyteros regere non cessavit.

§. XLIII.

*Acta violenter a Macedonio Constan-
tinopolitano.*

Magnam Catholici persecutionem Con- *Sup. §. 8.*
 stantinopoli patiebantur sub Mace- *Sozom. IV.*
 donio Ariano Episcopo, cujus Regimen *c. 20. c. 27.*
 sicut ab initio, ita & in progressu multis *Socr. II.*
 per vim patratis foedatum est. Eleusium, *c. 38.*
 & Marathonium egregios adjutores ha-
 bebat. Iste posterior fuerat Numerarius,
 id est, Præfecti Prætorii officialibus sti-
 pendia numeraverat; ubi satis opum in
 hoc munere sibi comparasse visus est, eo
 abdicato, Nosocomiorum, in quibus
 ægroti, aliique pauperes alebantur, Præ-
 fecturam suscepit; tum Eustathii Episco-
 pi Sebasteni suasu vitam asceticam am-
 plexus, Monasterium Constantinopoli
 fundavit; hujus Ecclesiæ Diaconus plu-
 ribus virorum, mulierumque Monasteriis
 præfuit, tandem a Macedonio ad Episco-
 patum Nicomediensem promotus est.
 Eleusius spectabili munere in aula antea
 functus, a Macedonio Episcopus Cyzice-